

Geachte klant,

De berichten in de media over het oppakken van de controle op schijnzelfstandigheid per 1 januari 2025 zal u wellicht niet ontgaan zijn.

Her en der ontstaat lichte paniek. Daar is geen reden toe. Wel moet u goed geïnformeerd zijn. Want het treft iedereen.

Niet zozeer dat uw eigen zelfstandigheid als geheel ter discussie staat. De Belastingdienst schat dat van de circa 1.600.000 zelfstandigen er 200.000 twijfelachtig zijn.

En de Belastingdienst gaat de focus in het begin eerst leggen op de overduidelijk twijfelachtigen.

Ook over dit onderwerp en de onderliggende wet, VBAR, staat voor Vereenvoudiging en Beheersing Arbeidsrelaties, heb ik een cursus gevolgd.

Wat ik voor nu wil meegeven is dat er een verschuiving gaande is in het beoordelen van zelfstandigheid. Na de afschaffing van de VAR is dat begonnen, maar het was nog niet zo urgent en duidelijk want er werd niet gecontroleerd.

Lang hebben we met het idee gewerkt dat een zelfstandige iemand is die in opdracht werkt, 3 of meer opdrachtgevers moet hebben, eigen gereedschap, eigen promotie en acquisitie, eigen vervoer, enzovoort. M.a.w. een beoordeling van de zelfstandige zelf.

Dit is niet langer het belangrijkste. Het blijft wel een aspect van zelfstandigheid, maar een ander aspect bij de beoordeling is belangrijker geworden.

Nu wordt er als eerste gekeken naar zowel de opdrachtgever als de opdrachtnemer en hoe de werkinhoudelijke en organisatorische aansturing in elkaar steekt.

Er wordt meer een vergelijk gemaakt tussen de situatie op de werkvloer van een werknemer en de situatie op de werkvloer van een zelfstandige. Die moet echt afwijken. Doet het dat niet, dan is er geen sprake van zelfstandigheid.

Een voorbeeld. Er zijn nog best wel wat zzp-ers in de Zorg. Die mogen zich zorgen gaan maken. In de Zorg moet een zzp-er de (medische) protocollen van een ziekenhuis of zorginstelling strikt opvolgen. Dat alleen al zorgt ervoor dat zo iemand niet meer zelfstandig is. Er heerst nadrukkelijk gezag en controle en correctie. Werkinhoudelijke en organisatorische aansturing. M.a.w. ingekapseld zijn in de organisatie.

De verschuiving van deze beoordeling van zelfstandigheid treft ook mij en u. Laat ik een persoonlijk voorbeeld geven:

Als boekhouder verricht ik nu specifiek werk voor circa 120 klanten. Mijn dienstverlening bestaat uit afgebakende en goed beschreven opdrachten en producten. Stel nu dat een collega een langdurig zieke werknemer heeft en mij vraagt om 1 dag in de week op zijn kantoor te komen werken voor, laten we zeggen, 4 maanden. Mijn "producten" veranderen niet. Die zijn hetzelfde als op mijn eigen kantoor. Echter, er wordt mij voortdurend verteld welke klussen ik moet uitwerken, ik werk volgens de werkprogramma's van dat kantoor. Een senior ondertekent de rapporten en verzend de aangiften naar de Belastingdienst. Er zal sprake zijn van enige controle en gezag.

Met het oude idee van een zelfstandige zou ik facturen kunnen sturen voor mijn werk en de inkomsten als winst uit onderneming opvoeren.

Echter, met het nieuwe idee zal ik beoordeeld worden als werknemer. Ik ben namelijk ingekapseld in een organisatie en doe niets anders dan andere werknemers op dat kantoor.

We gaan er dus naartoe dat zelfstandigheid per geval, lees opdracht of klus, beoordeeld moet worden. Dat was natuurlijk al zo na afschaffing van de VAR. Maar nu realiseer ik mij dat het iedereen kan treffen.

Een zelfstandige technicus die 4 uur in de week gaat doceren aan een technische universiteit wordt voor die opdracht werknemer als hij ingekapseld wordt in de organisatie van die universiteit. Heb je een eigen opleiding ontwikkeld en doceer je dat specifiek en dat geheel is niet bij de opdrachtgever aanwezig, dan wordt het al iets anders.

Waar we voorheen ons eigen geheel in ogenschouw namen, moeten we nu elke opdracht gaan beoordelen. Ook de overduidelijke zelfstandigen kunnen voor een specifieke opdracht in een werknemerssituatie terecht komen.

Het werkt dus twee kanten op. Uzelf maar ook wie u inhuurt. Er moet sprake zijn van niet-ingekapseld-zijn in de organisatie. De opdracht moet prestatiegericht zijn, niet arbeid gericht. Het moet een afgebakend product zijn, zonder gezag, zonder controle, wederzijdse afspraken over werktijden, geen persoonlijke arbeid, vervanging mogelijk, specifieke deskundigheid, enz. Er zijn vele criteria na te gaan.

Voor nu wil ik alleen maar een verandering, een verschuiving van gezichtspunt aangeven ten aanzien van de beoordeling van zelfstandigheid.